

Kwartaalschrift van de Historische Vereniging Old Reurle

Opgericht 15 februari 1984

jaargang 20 nummer 2 (2de kwartaal 2003)

Van de voorzitter

Als je zo naar buiten kijkt vanuit het kantoortje naar de prachtige natuur, de mooie voorjaarskleuren met al die kleuren groen dan denk je wat gaat de tijd toch snel.

Je bent bezig met het tweede nummer van de Kroezeboom, en we hebben er vier per jaar, over 6 weken hebben we al de langste dag, de auto moet alweer naar de APK en bij het tuincentrum zijn de violen allang uitverkocht.

Dat is wat je noemt een beetje zwart kijken.

Anders bekeken kun je zeggen dat we van de twaalf maanden van het jaar er pas vier hebben opzitten, er in de tuin nog van alles moet gezaaid en gepoot, de tuincentra een enorme voorraad voorjaarsbloemen en planten hebben, er lammetjes in de wei lopen en het vogelkoor zijn prachtige zang laat horen.

Het is maar hoe je er tegenaan kijkt, je kunt er zelf heel veel aan doen. Het is een verschil tussen "halfvol" of "halfleeg"

Zoals velen van u wel gezien hebben heeft de **Kroezeboom** weer zijn onderhoudsbeurt gehad en kan hij er weer even tegen. Het werk incl. het opruimen is zeer tot tevredenheid uitgevoerd, ook van de familie Simonis.

Ook zult u in de krant gelezen hebben dat het **archief van de krant** in Lochem geruimd is.

We hadden daar al een prachtige verzameling foto's van zoals reeds vermeld en Ap en ik hebben nu een afspraak om ook het knipselarchief op te halen.

De Historische Vereniging Lochem heeft er zich over ontfermd, alles per gemeente uitgezocht en gesorteerd en er staan drie dozen Ruurlose knipsels voor ons klaar. Een reuzen klus en wij zijn erg blij met de goede zorgen van de Lochemse zustervereniging en uiteraard ook met de knipsels.

Dan kan het u niet ontgaan zijn dat het Julianaplein met het oude postkantoor zijn voltooiing nadert en wij dus met meer dan gewone belangstelling het werk in de gaten houden. U weet wel, er stond op het oude plein een fontein met klok en gedenksteen.

Wij hebben contact opgenomen met de gemeente en daar hebben we informatie gekregen over de stand van zaken.

De **Fontein** wordt herplaatst, opnieuw gebouwd midden voor het postkantoor door de firma Hamer, geheel volgens de gemaakte afspraken. Dit werk zal in de loop van mei beginnen. Wel wordt eerst het werk "glad" gemaakt zodat het even gaat lijken dat de fontein vergeten wordt maar.... het komt piekfijn in orde.

De jaarlijkse bestuursvergadering, samen met **de redactieleden** van de Kroezeboom heeft weer plaatsgevonden en heeft tot enkele kleine wijzigingen in de opzet van de Kroezeboom geleid, waarvan acte.

Mijn "chemo-vakantie" is met drie maanden verlengd tot begin juli en we gaan er weer fris tegenaan.

Een goede zomer, vooral gezond blijven en tot ziens.
Martin Kok, voorzitter.

Van het secretariaat

Het 400^e lid is nog niet ingeschreven, maar het gaat zeer binnenkort gebeuren. We zijn benieuwd wie het zal zijn. Voor dit 400^e lid heeft het bestuur een attentie in petto.

Wie weet misschien is het een goede bekende van u of een familielid.

Verder zal Old Reurle op 6 augustus 2003 weer op de jaarlijkse braderie aanwezig zijn.

De excursies zijn rond, hierover meer van de commissie.

Tot slot: Het Gelders Oudheidkundig Contact organiseert weer diverse cursussen. Voor informatie over welke, wanneer, etc kunt U terecht bij de secretaris.

Leo Besselink, secretaris

Ap Flierman geeft toelichting bij dit verslag, er zijn enkele vragen over het nadelig saldo maar de penningmeester geeft hierop een duidelijk antwoord hoe dit is ontstaan.

6.Kascontrole commissie :

dhr. Schotanus geeft namens deze commissie zijn goedkeuring over de cijfers zoals deze door de penningmeester zijn gegeven.
Hij dankt dhr. Flierman voor zijn accurate werk.

Dhr.Schotanus is aftredend en wordt vervangen door het reserve lid dhr. F. Kok.

Als nieuwe reserve wordt dhr. H. Halfman benoemd.
De commissie bestaat voor het nieuwe seizoen uit mevr.T. Huitema-Bruin en dhr. F.Kok

7.Bestuursverkiezing:

dhr. Gerrit Kleyn Winkel treedt af na 3 termijnen bestuurslid te zijn geweest. Als nieuw bestuurslid wordt benoemd dhr. Bert Kettelerij.

De voorzitter dankt Gerrit voor zijn vele werk en overhandigd hem een attentie en wenst dhr. B. Kettelerij veel succes als bestuurslid.

Gerrit blijft als beheerder van het archief en in de commissie landbouwwerktuigen werkzaam.

Gerrit bedankt iedereen voor de samenwerking in de afgelopen tijd.

Op de volgende jaarvergadering in 2004 zal een voorstel op de agenda worden geplaatst om de ambtstermijn van 3 jaar te verlengen naar 4 jaar.

8.Rondvraag:

Er is een vraag over de dorpspomp of deze gelijk is aan de oude pomp,dit wordt door de voorzitter bevestigd.

Het tijdschrift De Kroezeboom wordt aan ca 35 leden buiten Ruurlo gratis per post toegezonden of bezorgd.

Tot op heden werden deze leden niet extra belast voor de porto misschien in de toekomst.

Een vrijwillige bijdrage is natuurlijk altijd welkom.

Nadat er niets meer aan de orde is bedankt de voorzitter iedereen voor de inzet in het afgelopen seizoen en wenst hij allen succes voor het nieuwe seizoen.

Na de pauze trad dhr. Ben Schreurs op voor de aanwezigen.

Secretaris Leo Besselink

Notulen jaarvergadering

De notulen van de jaarvergadering van 12 maart 2003.
Aanwezig 58 leden inclusief bestuur.

1.opening :

De voorzitter opent de vergadering met enkele mededelingen t.w.

De opkomst op de ledenvergadering is meestal wat minder dan op de andere avonden.

Er is 2 x pauze.

Na afloop van de vergadering zal de heer Ben Schreurs optreden.

1 consumptie is voor rekening van Old Reurle.

De excursie's op 17 mei en 10 juni zijn volgeboekt.

De historische vereniging uit Hengelo Gld gaat op 10 mei naar Roermond, er is nog plaats.

De Oost Gelderse contactdag is op 2 september in Groenlo in De Bron, verdere informatie bij mevr. Reina Greupink.

2.Notulen van de vorige vergadering:

Deze worden onder dankzegging goedgekeurd.

3.Ingekomen stukken:

Er zijn afmeldingen van mevr. T. Huitema , Wim Bluemers en Jan Oonk .

4.Jaarverslag seizoen 2002:

Het verslag wordt onder dankzegging goedgekeurd.

5.Jaarverslag penningmeester:

Afscheid

Na drie periodes was voor mij de tijd gekomen om afscheid te nemen van mijn plaats in het bestuur van Old Reurle. Dat is statutair zo vastgelegd. Met veel plezier heb ik dit werk gedaan en voor deze fijne tijd wil ik graag allen bedanken.

Het bestuur voor de fijne samenwerking en de leden voor het vertrouwen dat U in mij hebt gehad. Toch is mijn werk voor Old Reurle niet helemaal voorbij. Als U in het colofon kijkt ziet U wel waarom.

Nogmaals hartelijk dank.

Gerrit Kleijn Winkel.

Excursie naar kasteel Twickel

Deze wordt gehouden op dinsdag 10 juni 2003.

Het programma ziet er als volgt uit:

9.45 uur: verzamelen bij "de Luifel", carpoolen en afrekenen.

10.00 uur: vertrek en verzamelen op de parkeerplaats van kasteel Twickel. (Wordt met borden aangegeven).

10.45 uur: afhalen entreebewijzen.

11.00 uur: rondleiding kasteel (duurt ca. 1 uur en 30 min.).

12.30 uur: koffie/thee in de theeschenkerij.

13.00 uur: rondleiding door de tuinen o.l.v. de heer Saaltink, die ons in zijn dia-voorstelling al een voorproefje heeft gegeven (duurt ca. 2 uur).

Hierna wil de heer Saaltink voor de mensen die belangstelling hebben nog een kleine rondleiding (ca. 20 min.) geven door de moestuinen.

Ca. 15.00 uur: einde.

Voor deze excursie betaalt u € 10.= per persoon (af te rekenen vòòr het vertrek bij de Luifel). Daarbij is inbegrepen een kopje koffie of thee met een "Twickelaartje", de rondleiding door het kasteel, het tuingidsje en de rondleiding door de tuinen. De kosten van de heer Saaltink zijn voor rekening van "Old Reurle".

De bezoeker van kasteel Twickel is gast in een bewoond huis. Met het oog hierop wordt u verzocht: - op tijd aanwezig te zijn.

- niet te roken.
- niet te fotograferen.
- bij de groep te blijven.
- niets aan te raken.

- schone schoenen met platte hakken te dragen.

Zoals u ziet is het een druk programma. Omdat er tussen de rondleidingen maar een half uur pauze is voor koffie of thee, raden wij u aan 's morgens goed te ontbijten en een boterham en/of drinken mee te nemen, dan kunt u dat tijdens de rondleiding door de tuin consumeren.

Mocht u 10 juni verhinderd zijn, wilt u dit dan z.s.m. doorgeven aan Reina (tel. 452477), we hebben namelijk een wachtlijstje.

We hopen dat het een interessante dag wordt met mooi weer, zodat we optimaal kunnen genieten.

Tot ziens op 10 juni.

Ineke en Reina.

Een aanmoediging

In dit nummer is een jeugdherinnering van een onzer leden opgenomen. Zo'n bijdrage maakt ons verenigingsblad een stuk aardiger. Jammer, dat buiten de heel kleine kring van vaste inzenders zelden iemand de pen ter hand neemt. Hoe komt dat? Ziet u tegen het schrijven op? Dat hoeft geen bezwaar te zijn. Hebt u een idee voor een onderwerp, ga ermee naar een van de redactieleden (zie laatste pagina van d'n Kroezeboom). Tien tegen een dat het iets bruikbaar oplevert.

De redactie.

Genealogie en Boerderijonderzoek

Het Oostgelders Tijdschrift voor Genealogie en Boerderijonderzoek, kortom OTGB, heeft de **huwelijksakten 1811-1932** van de **Burgerlijke Stand Ruurlo** op haar site geplaatst onder de rubriek **BS RUURLO**. De pagina's zijn opgemaakt in .pdf formaat (Acrobat Reader).

Met vriendelijke groeten,

OTGB

Ben Baneman

Web-coördinator www.otgb.nl

D'n Olden Got

(een jeugdherinnering)

Voor mensen die het niet weten: "D'n olden got" is de naam van het bosje dat in de splitsing van de Barchemseweg en de Brouwershoekweg ligt. Dit bosje is niet meer wat het een halve eeuw geleden was, maar toch

Het is februari 2003: veel water in de sloten en het gaat vriezen. Bijna dagelijks fiets ik over de Brouwershoekweg richting dorp.

Ik kijk naar rechts - en plotseling ben ik een halve eeuw terug in de tijd.... Ik zie mijzelf met een stoel op de slootjes in d'n olden got om te leren schaatsen. Toen waren de sloten langer en dieper en er liep geen pad door het bosje. Wat hadden we daar een plezier! 's Morgens liepen wij over het pad, dat van de weg gescheiden was door een rij lindebomen, met onze schaatsspullen naar het bosje en vermaakten ons daar geweldig.

Het geboortehuis van Corrie Weernekers rond 1930

De Brouwershoekweg was een zandweg: karrespoor plus pad, en alleen het boerderijtje (dat nu heel mooi is opgeknapt en "De Waterlelie" heet), stond aan dat pad; dan kwam rechts de boerderij van Fleischner en natuurlijk verder De Pas en De Brouwer.

Over dat schaatsen gesproken: We hadden niet zoveel water in Ruurlo. In het Rijkenbargse bos had je Mezemansplas, waar we ook wel schaatsten, en achter Rouwenhorst (nu Hamer) en Sieverink, een huisje rechts naast Rouwenhorst, liep ergens in de weiden de Botersloot, zo genoemd omdat het afvalwater van de boterfabriek hierin uitkwam. Hier mochten wij niet op het ijs, want als je er door zakte stonk je wel een paar dagen!

De Beatrixlaan was ook een zandweg met rechts Pasman; die boerderij staat er nog; dan een eindje verder

links de boerderij van Visschers. Even verderop rechts woonde "Tone Hunink", zo noemden wij die boerderij. Dat was het dan; moet je nu eens kijken wat daar allemaal gebouwd is!

Maar dan: op naar de gracht! Op de gracht schaatsen was voor ons het einde! Helemaal rond het kasteel en dan onder de brug door naar de vijver. De baron en de barones vonden het prima. Als je dorst had kreeg je water te drinken. Het was daar voor ons een ideale plek om te schaatsen. Lekker knus en beschut.

De gracht van Huize Ruurlo

Later kwam de ijsbaan, maar wat was die koud vergeleken bij de gracht! Ook daar een emmer met een "sleef" erin voor de dorstige schaatser en 's avonds de verlichting. Je moest er wel een eind voor fietsen, maar wat had je een lol met vrienden en vriendinnen en dat allemaal op "houtjes"! Met die "houtjes" hadden we vaak "bandenpech". Dan moest je terug naar het dorp; dat was balen!

Dit allemaal naar aanleiding van het ijs op de nu miezerige slootjes in "d'n olden got", het bosje dat nu, helaas, vaak wordt gebruikt voor het dumpen van tuinafval en andere rommel. Laten we "d'n olden got" in ere houden. Dat betekent niet dat het een net bosje moet worden, dat is het nooit geweest. Maar laten we er geen troep van maken!

Corrie Weernekers

Berent Wildrik - slot

Onderstaand artikel over de staatsman Berent Wildrik, die zijn laatste jaren sleet in Ruurlo op 'het Rijkenbarg', is eerder verschenen in de Schaorpaol (nr. 3/2002), het huisorgaan van het Staring Instituut. *Het eerste deel van dit artikel vind U in "Onder d'n Kroezeboom", 4de kwartaal 2002.*

Naar het Rijkenbarg in Ruurlo

Waarschijnlijk verliest Berent Wildrik in 1814, als oude patriot en republikein, zijn functie als ontvanger van particuliere belastingen, als na de verdrijving der Fransen het Oranjehuis terugkeert op de troon en de orangisten weer de lakens uitdelen. Helemaal duidelijk is dat niet. Wel zeker is dat hij in 1820 met vrouw en zijn acht nog levende kinderen verhuist naar Ruurlo en gaat wonen op boerderij het Rijkenbarg. Drie kinderen zijn dan inmiddels jong overleden en ook het twaalfde kind, dat in mei 1820 wordt geboren, zal binnen het jaar overlijden.

Dat Berent Wildrik een rustige oude dag zoekt in Ruurlo is niet toevallig. In de buurtschap Rijkenbarg beschikt hij namelijk over aanzienlijke bezittingen, waaronder ook de boerderij het Rijkenbarg. (Niet te verwarren met het landhuis van die naam, dat pas in 1932 is gebouwd in de nabijheid ervan). In het zogenoemde Hollandsche kadaster van 1810 wordt hij als eigenaar genoemd van in totaal 44 morgen en 56 roeden grond (37,5 ha). Waarschijnlijk verkregen uit de erfenis van zijn moeder, want ook andere telgen uit de familie Couleman hebben in dezelfde buurtschap uitgebreide bezittingen. Het onderhouden van een gezin met acht kinderen trekt echter een zware wissel op zijn financiën. Bij zijn overlijden op 9 juni 1831 is er van al zijn bezittingen niets over. Veel ervan is verkocht aan de familie Van Heeckeren van Kell, waaronder de boerderij Rijkenbarg. Pas vijf jaar na zijn dood ontvangt zijn weduwe een bescheiden staatspensioen.

Vader Wildrik

In Ruurlo neemt Berent Wildrik volop deel aan het openbare leven. In 1824 wordt hij genoemd als leidend kerkvoogd, een functie die hij tot zijn dood in 1831 zal vervullen. Als zodanig botst hij met de oude Willem baron van Heeckeren van Kell, schrijft Kerst Zwart. De baron had vanouds het recht op het opperkerkemeesterschap en eist dit weer op, nu veel van de oude privileges worden hersteld. Sindsdien neemt hij niet meer deel aan de vergaderingen van de kerkvoogdij. Onder de Ruurlose bevolking ontwikkelt hij zich tot een geziene persoonlijkheid. Kerst Zwart verhaalt van een ontmoeting met de oude boer op

Kievekamp omstreeks 1890, die dan nog vol achting spreekt van 'Vader Wildrik'.

Zoals gezegd bestaat het gezin Wildrik in de Ruurlose tijd uit acht kinderen, vier dochters en vier zonen. Zijn oudste dochter Rudolphina Swanida ontpopt zich als een niet onverdienstelijke schilderes en van haar hand zijn een aantal schilderijen bewaard gebleven met Ruurlose taferelen uit de eerste helft van de negentiende eeuw. Dochter Petronella Johanna leidt later een kostschool in Oosterbeek, bijgestaan door genoemde Rudolphina Swanida en een andere zuster Johanna Anna Gerhardina. Van de laatste is in het familiearchief van de Wildrik's een dialoog bewaard gebleven uit 1833, 'Gesprek tussen een boer en boerin', in het onversneden Ruurlose dialect van die dagen. Onduidelijk is wie van de kinderen er schuil gaat achter een andere dialoog in de dialecttaal, 'Ruurloosch Markepreutje', daterend uit 1837 en ondertekend met D. Wildrik. Alle genoemde drie dochters blijven ongehuwd, van een vierde dochter Paulina is maar heel weinig bekend.

Van zijn zonen gaan Rudolph en Gerhardus Hendricus Johannes Couleman (roepnaam Couleman) in het leger en zoeken vervolgens hun heil in Nederlands Indië. De eerste als korporaal, de tweede als brigadier. Rudolph overlijdt daar al kort na aankomst in maart 1829, Couleman trouwt in 1873 in Batavia (al 58 jaar oud dan) met ene H.J. Wigman. Een derde zoon Petrus verongelukt volgens het familiearchief in het najaar van 1831 in Demerari (het huidige Georgetown in Guyana), nog maar vijftien jaar oud. Onduidelijk is hoe en waarom hij daar verzeild is geraakt. Van de vierde zoon, Berend Cornelis, is alleen het huwelijk met Y. Platinus gevonden in het familiearchief, zonder dat daar overigens plaats en jaartal bij worden vermeld.

In 1849 verlaat ook de weduwe van Berent Wildrik de boerderij het Rijkenbarg en vertrekt waarschijnlijk weer naar Zutphen of omgeving. Daarmee is de naam Wildrik weer verdwenen uit de Ruurlose gemeenschap. Anno 2002 is de naam Wildrik zelfs volledig uitgestorven in ons land. Alleen het graf van Berent Wildrik heeft de tand des tijds doorstaan en vormt een laatste tastbare herinnering aan het Ruurlose verleden van deze staatsman en markeboer.

Kader

De informatie in dit artikel over Berent Wildrik is afkomstig uit diverse bronnen.

- Een digitale expositie op het internet over de periode 1780-1820, een gezamenlijk initiatief van de gemeentearchieven Zwolle, Deventer en Zutphen.

- Het boek 'Graafschapsche geschiedenissen' van Kerst Zwart, met name het hoofdstuk 'Staatsman en markeboer' (met dank aan Wim Bluemers).
- Het boek 'Patriotten en bevrijders' van Simon Schama.
- Het boek 'Geschiedenis der laatste tweehonderdvijftig jaren' van P. Vergers (met dank aan Wim Bluemers).
- Het boek 'De Achterhoek, kris kras langs Berkel en Slinge' van Willie H. Heitling (met dank aan Wim Bluemers).
- Het huisarchief van de familie Wildrik in het gemeentearchief in Zutphen.
- 'De kadastrale Atlas 1832 van Ruurlo'', een uitgave van de werkgroep Kadastrale Atlas Gelderland.
- Gegevens uit het Hollandsch kadaster van 1809-1811 (met dank aan Frits Toevank)
- Voor de geschiedenis van boerderijen en hun bewoners is geput uit de rijke archieven van Frits Toevank.

Boerderijnamen van Ruurlo

Wijk H: Wissinkhoek De Strikker Het Broek.

H1 De Pas, later Wissinkpas

De Pas was gelegen aan de Passteeg, die liep vanaf het Witte Paard in het dorp tot aan de weg naar Lichtenvoorde. Toen de spoorweg Zutphen-Winterswijk in 1878 was aangelegd, veranderde de naam van deze weg in Stationstraat, maar het eerste gedeelte later nog een keer in Domineesteeg. Tot de komst van de spoorlijn werd bij de Pas tol geheven. Menigmaal werd tolbetaling omzeild door de weg naar Lichtenvoorde te bereiken via de weg naar Huize Ruurlo en dan vandaar de weg naar Pasjan te nemen.

In 1650 wordt er al een Wessel Wissink vermeld op de Pas. In 1806 komt er een tweede woning bij die door Hendrikus Wissinkpas wordt betrokken en dan ontstaat de naam Wissinkpas. Het monumentale boerderijtje dat er nu staat, gebouwd met drie tuitgevels, dateert van 1899 en is gelegen aan de Houtwal 3 en 5. Door de komst van de Rondweg Zuid heeft het begin van de Kaaldijk de benaming Houtwal gekregen.

H2 Kleine Wissink of de Kreije

Het plaatje van dit boerderijtje is van de Olde Kreije, de voorganger van het Huize Ruurlo-boerderijtje van 1901, dat gelegen is aan de Houtwal 7.

H3 De Ribbert

In 1650 wordt het erf vermeld als Wessel Ribbersstede. Bewoner in 1675 is Lubbert Ribberts met vrouw. De boerderij die er thans nog staat is een Huize Ruurlo-boerderijtje van 1879 met voor de helft een rieten dak en daaronder een dak met dambordpatroon van rode en gesmoorde oud-hollandse dakpannen. Het adres is Kaaldijk 9.

H Elsman

De boerderij dateerde van 1705 en heeft tot 1850 gestaan tussen H2 en H3. In 1746 woonde er Bartel Elsman met zijn zusters, vandaar de naam.

H 4 Olthuis Pasjan Molenstee

Op deze plaats achter Huize Ruurlo aan de Stapeldijk 1 woonde vanaf 1858 tot ca tien jaar terug de familie Olthuis. De tweede benaming, Pasjan, is veel ouder en moet verklaard worden met Jan die aan de Pas woonde, oftewel de Passteeg (zie H1). De naam Molenstee is nog steeds niet te verklaren, maar het erf ligt wel aan het Molenveen.

H Snijder Joosthuus, ook wel Rommelder

Tot omstreeks 1825 heeft dit huis gestaan achter Olthuis, richting het Haantje, waar zich nu een bomengroep op het bouwland bevindt. In 1742 kwam kleermaker Joost Vruink er te wonen. Hij was afkomstig van het Rommelder in het dorp. Later komen we op de Formerhoek nog een boerderij genaamd het Rommelder tegen en dan hopelijk ook de naamsverklaring.

H5 Oude Wissink

De Wissink wordt in 1488 al genoemd in de Visitatieboeken horige luiden en in 1549 in de Tynsboeken van Lochem. Eerste bewoner in 1650 was Wessel Wissinck. De boerderij was gelegen aan de Ventersteeg en is in 1915 afgebroken. Aan de Slootsdijk 2 werd de boerderij herbouwd. Ze zal binnenkort worden afgebroken wegens een aan te leggen bedrijventerrein aan de nieuwe Rondweg Zuid.

H6 De Vente

In 1532 wordt in het Tynsboek van Lochem Willem thoe Vente, richter te Ruurlo, vermeld als bezitter van het goed de Vente met vrouw.

Het was een aanzienlijke, met grachten omgeven, buitenplaats.

Er is enige tijd geleden archeologisch onderzoek verricht waarbij scherven uit de 14de eeuw zijn gevonden. Uit de naam Vente is het woord verkoop te herleiden. Vond hier ooit verkoop van waar plaats? De boerderij die er nu staat dateert van 1912. Ze staat aan de Slootsdijk 1.

H7 Peggenhof

Omstreeks 1600 woonden op deze plaats Peggenhofs. Deze familienaam beschrijft meteen gedeeltelijk de naam: gaarde is namelijk hof of tuin en peggen zijn palen. Het betreft dus een afgepaalde plaats. Het adres is Bemersteeg 1.

H8 De Grote Floor of Grote Floor

Veldwachter Willem Willemsen en zijn vrouw ving de weeskinderen Floor en Jan Breuker in hun gezin op. Deze kinderen vertrokken in 1832 met pleegouders naar het dorp. De boerderij stond vanaf 1810 genoteerd als behorende tot de Marke van Ruurlo en wordt in 1895 verkocht aan Evert Lusink. Het adres is Slootsdijk 3.

H9 Schutteman of Pijperstede

Een oude boerderij van 1650, destijds eigendom van Hendrik Pijperstede. Bewoners omstreeks 1670 waren Derk Schutte en zijn vrouw. Tot 1847 heeft deze boerderij aan de Kaaldijk gestaan.

H9 De Kiefte

Kiefte betekent kiviët. De huidige boerderij van 1883 is gelegen achter een nieuwer huis aan de Kaaldijk 6. In 1828 woonde er een wever en later een klompenmaker.

H10 Heibloem

In 1840 gebouwd in opdracht van de Hervormde Diaconie Ruurlo. Niet lang daarna werd het een Huize Ruurlo-boerderij, die in 1881 gedeeltelijk werd herbouwd. De gevel is nog steeds origineel. Het adres is Kranenbargsteeg 4.

H11 Borkelhuuskes, ook wel de Goede Hoop

Het waren huisjes gebouwd in opdracht van de Nederlands Hervormde Diaconie. Het eerste is in 1812 afgebrand. Later, in 1887, gingen er vier door brand verloren. De huisnummers zijn naar de Kaaldijk en de Strikkersteeg gegaan.

H12 Winters

De boerderij van 1829 werd met een veiling in 1867 eigendom van metselaar Bernardus Winters. In 1895 is zij afgebroken.

H13 Lusink

Op dit erf stand een boerderij van 1815, die in 1918 herbouwd is aan de Strikkersteeg 3. Van 1835 tot 1896 woonden er Lusinks.

H14 De Fieke

Naar welke Fieke deze boerderij is genoemd is niet bekend, maar zij werd wel op de Fiekenkamp gebouwd en in 1878 herbouwd. Thans Strikkersteeg 1.

H15 Veldkamp of Nieuw Klanderman

Voor de eerste woning van 1806 kwamen er in 1884 twee woningen in de plaats. Het adres is Slootsdijk 7.

H16 Klanderman

In 1697 was de eerst genoteerde bewoner Berend Klanderman uit Winterswijk. De Klandermans gingen in 1750 naar de Spijker of Dekkermanskamp in de Veldhoek en noemden zich daarna Spijker. Klandermannen werkten in een klanderij, waarbij men weefsels tussen twee of meer kalenders liet lopen om ze glad en glanzend te maken. Kalander betekent cilinder of in dit geval ook wel rol.

H17 De Pedde

Deze boerderij bestaat vanaf 1815 en is een keer verbouwd en herbouwd. Ze is van ouder datum dan de Pedde aan de Slootsdijk 19. Het adres is Slootsdijk 11. Pedde betekent pad.

H18 Hoogenstrikker (Strikkerboer)

In 1650 kwam Jan op Strikker hier te wonen. Een strikker zou een touwslager zijn geweest. Er hebben ook wevers gewoond. Het adres is Slootsdijk 13.

H19 Bannink

De eerste bewoner kwam in 1829 van H20. Een eeuw geleden hebben hier korte tijd Banninks gewoond. Het adres is Vosterkampsweg 7.

H20 Olden Strikker,
ofwel de Jager, Kleinen Strikker, Langenstrikker, tenslotte Bakhuus.

Dubbele woning vanaf 1672. De beide families heetten Strikker. Ene Grada Bakhuus op de Jager was ooit mede-eigenares. Het adres is Vosterkampweg 5.

H21 De Stobbe (Koskampshutte)

De eerste bewoners kwamen in 1819 van Koskamp D15. De boerderij is herbouwd in 1858. Ze kreeg een bijbouw in 1891. De boerderij heeft lang aan de Marke van Ruurlo toebehoord. Het adres is Vosterkampweg 3.

H22 Horstman (Hoemakersjan), ook wel Bramel

Ook deze boerderij behoorde aan de Marke van Ruurlo. Ze is gebouwd in 1813 voor de familie Horstman die van de Krashofhutte bij F11 kwam. In 1896 is de boerderij verkocht aan Berend Teunissen en de bewoner werd de familie Bramel. Het adres is

Kaaldijk 12. Hoemakersjan betekent Jan de Hoedenmaker.

H23 De Grinte (van de Sand), Grinteboer

Genoemd naar een bewoner die van de Tolhutteweg kwam. Deze was toen al met grind verhard. De boerderij is van 1846. Het nieuwste deel van 1931. In 1916 kwam er de familie van de Sand uit Emmerick te wonen. Het adres is Foekendijk 1.

H24 De Foeke (Hoefman)

Foeke betekent vouw of kreuk. De eerste bewoners kwamen in 1840 van de Paalder bij Orsouw G1. In 1875 werd de nieuwe bewoner klompenmaker Hendrik J. Hoefman uit Borculo. Het adres is Foekendijk 3.

H25 De Kaal

Deze boerderijnaam werd meegenomen door de familie die in 1853 van de Kaal G12 aan de Groenloseweg kwam. De Kaaldijk is naar deze boerderij genoemd en het adres is hier Kaaldijk 15.

H26 Tichelman

Een Huize Ruurlo-boerderijtje van 1852. Het is in 1894 herbouwd. Een tichelman is een tegelbakker. Het adres is Tichelmansdijk 1.

H27 De Kleine Floor

Garrit Jan Lusink, die op de Floor aan de Slootsdijk 3 geboren is, neemt deze naam mee als hij in 1911 aan de Slootsdijk 5 komt te wonen. Op het nummer H27 heeft eerst nog een boerderij van 1852 gestaan tussen de Nas en Tichelman. Deze is in 1890 afgebroken en heette Raad.

H28 De Nas

De boerderij is van 1863. Ze is in 1930 verbouwd. Omstreeks 1870 woonde er korte tijd de familie Nas. Het adres is Batsdijk 28.

H29 Steenblik

De boerderij is van 1880 en is genoemd naar de familie Steenblik die in 1950 eigenaar wordt van de woning aan de Slootsdijk 17 en er dan reeds geruime tijd gewoond heeft.

H31 Bannink

Gebouwd in 1884 voor Bernardus Nas. Deze verkoopt de boerderij in 1893 aan Evert J. Bannink. Het adres is Batsdijk 26.

H32 De Wortel

Is gebouwd in 1900 en is gelegen aan de Kaaldijk 14. De grappige benaming komt van de vaklui met de bouw.

H33 Denneboom

Deze boerderij is in 1905 gebouwd voor J.W. Denneboom. Het adres is Strikkersteeg 9.

H34 KaalsReind of Morgenrood

Genoemd naar Reind van de Kaal H25, Reind Steenblik, wel te verstaan. De woning is echter in 1920 gebouwd voor Jan Halfman. Ze is gelegen aan de Slootsdijk 21.

H35 Hietbrink

In 1925 gebouwd voor Karel later Garrit Jan Hietbrink aan de Slootsdijk 15.

H36 Weenk

In 1925 gebouwd voor H.L. Groot Bramel en genoemd naar de familie Weenk die er in 1927 komt te wonen. Thans woont op dit adres aan de Morsdijk 1 de familie Bakker.

De heer J.H. Bakker is bestuurslid van onze historische vereniging, coördinator van de archeologische werkgroep en tevens van het project "Geschilderd Old Reurle".

Tekst van: M.J. barones van Heeckeren van Kell.

Bronnen: F. Toevank

Gemeentearchief Ruurlo.

Gezondheidszorg – deel 2

In de vergadering van februari 1853 is een schrijven van de Minister van Binnenlandse zaken waarbij in overweging wordt gegeven dat nemen van maatregelen tegen het ontstaan en de verspreiding van hondsdolheid in aanmerking zoude komen tot het heffen van belasting op honden.

Omdat de inkomsten der Gemeente voor een groot deel bij hoofdelijke omslag moet worden gevonden en het alzoo wenselijk moet worden geacht de Gemeente inkomsten op andere doelmatige wijzen te kunnen vermeerderen wordt besloten om, te beginnen over het jaar 1853, eene belasting op honden worden geheven, naar de volgende bepalingen.

Artikel 1

De honden worden gerangschikt in 2 klassen als:

Eerste klasse

- a. De honden die uitsluitend in karn of andere molens of voor karren of wagen van boodschaploopers en neringdoenden ten dienste van den landbouw of eenig bedrijf van nijverheid.
- b. De honden uitsluitend of met medebestemming als onder de letter a. ter bewaking van gebouwen of erven gebruikt wordende, en
- c. De honden welke door schaapherders worden gebruikt.

Tweede klasse

De honden al dan niet uitsluitend tot andere einden dan bij letter a, b, en c der eerste klasse geschikt geacht gebezigd of gehouden wordende.

Artikel 2

De belasting bedraagt als volgt:

In het jaar, het gedeelte voor het geheel te rekenen,

Voor honden der eerste klasse per hond f.0,50.

Voor honden der tweede klasse per hond f.1,-

Artikel 3

De eigenaren van honden zullen verplicht zijn hunne honden eenen metalen halsband te doen dragen, ter breedte van niet minder dan drie duimen en voorzien van den naam des eigenaars die daarin duidelijk zal moeten zijn geslagen of gesneden met letters ter grootte van niet minder dan een duim.

Van deze bepaling zullen zijn vrijgesteld de honden door rechthebbende jagers gebruikt wordende, doch alleen zoolang derzelve voor de jacht worden gebezigd.

De Gemeente Raad keurt het besluit zoals het is vastgesteld goed. Aansluitend daarop wordt een verordening op de invordering der belasting op honden in de gemeente Ruurlo vastgesteld, die er als volgt uit ziet.

Artikel 1

Jaarlijks in de maand februari zal, op last van Burgemeester en Wethouder door een of meer gemeente ambtenaren de opschrijving ten name van derzelven Eigenaar of houder, plaats hebben van alle honden die in de gemeente worden gehouden. Deze opgave zal tot leidraad strekken bij de opmaking van het kohier der belasting.

Artikel 2

Zij die een of meer honden in de eerste klasse letter A doen inschrijven of aangeven zullen een daarbij vermelden molen, wagen of kar in eigen gebruik moeten hebben, of bekend moeten staan als den landbouw of eenig bedrijf van nijverheid , met behulp van een of meer honden uit te oefenen.

De honden in de eerste klasse letter b opgeschreven of aangegeven moeten bekend zijn, als in houten of gemetselde hokken op de Erven te liggen, lopen zij los of worden zij loslopende gevonden dan behoren zij in de tweede klasse.

De honden in de eerste klasse letter c opgeschreven of aangegeven moeten bekend zijn als diene tot bewaking van dertig of meer schapen aan denzelfden Eigenaar, in de gemeente woonachtig toebehorend.

Bij gebreke van deze voorschriften worden zij in de tweede klasse gerangschikt.

Eigenlijk gezegde jacht of huishonden worden niet in de eerste klasse opgenomen.

Zoodanige jachthonden evenwel welke door jagers van beroep voor dat beroep, worden gehouden, worden in de eerste gebracht.

In de tweede klasse behoren alle honden niet bijzonder in de eerste klasse genoemd.

Artikel 3

Al de honden aan de belasting onderworpen worden naar gelang Burgemeester en Wethouders dit naar behoren achten, al dan niet gelijk zij zijn opgeschreven of aangegeven ten kohiere gebracht ten name der belanghebbenden.

Artikel 4

Met het kohier wordt gehandeld overeenkomstig de art. 264 t.e.m.266 der gemeente wet.

Artikel 5

Zij die bij de opschrijving in art.1 bedoeld, voor hunne honden overgeslagen of ten onrechte in eene klasse gebracht mogten zijn die hogere belasting vordert of wel een hoger belast gebruik van hunne honden maken, zijn verplicht om daarvan binnen veertien dagen nadat door Burgemeester en Wethouder voorlopig vastgestelde Kohier zal zijn ter lezing neergelegd, aan Burgemeester en Wethouder kennis geven.

Artikel 6

Nadat het Kohier door Gedeputeerde Staten goedgekeurd, is terugontvangen, wordt door den gemeenteontvanger ten spoedigste aan ieder belasting schuldige een aanslagbiljet verzonden.

Artikel 7

Het belastingjaar wordt gerekend van 1 januari tot 31 december.

Artikel 8

De belasting is in haar geheel invorderbaar op den dertigsten dag na dagtekening van het aanslag biljet.

Van hem die nalaat de door hem verschuldigde belasting voor of op den dag door den ontvanger bekend te maken te betalen, wordt die belasting ingevorderd overeenkomstig de artikelen 258 tot en met 262 der Gemeente Wet.

Artikel 9

Allen die na de opschrijving in art.1 vermeld zich honden aanschaffen, of het opgeschreven getal waarvoor zij zijn aan- geslagen vermeerderen zijn verplicht binnen acht dagen na die aanschaffing of vermeerdering aangifte daarvan te doen aan Burgemeester of Wethouders.

Gelijke verplichting rust op hen, die zich na het tijdstip der opschrijving in de gemeente vestigen en in de termen van deze belasting vallen.

Artikel 10

De honden volgens art.9 aangegeven of na de vaststelling van het volgens de omschrijving in Februari opgemaakt Kohier uit eeniger hand en hoofde te belasten, zullen worden gebracht op de suppletoire kohieren, in de maand November op te maken. Met de suppletoire kohieren wordt gehandeld als met de oorspronkelijke.

Artikel 11

Van aangifte in een mindere klasse dan verschuldigd is van het houden van belastbare honden, 03.26 (10)

zonder aangifte en van het gebruik maken van een hond, tot hooger belastbaar einde dan waarop die ten Kohiere gebrachte aanslag of gedane aangifte recht heeft zal Proces Verbaal worden opgemaakt overeenkomstig art.275 der Gemeente Wet.

Artikel 12

Voor het jaar achthonderd drie en vijftig zal de opschrijving bedoeld bij art. 1 plaats hebben binnen veertien dagen na dat het besluit van den Raad dezer Gemeente d.d. heden no.6 tot heffing der belasting op de honden goedgekeurd zal zijn terugontvangen. d.d. 18 Februari 1853.

Naar aanleiding van een binnengekomen schrijven van de Minister van Binnenlandse Zaken waarin eenige bepalingen zijn opgenomen welke dienstig worden geacht tegen het ontstaan en de verspreiding der hondsdelheid, wordt na bespreking met algemene stemmen goedgevonden om ter voorkoming en verspreiding der hondsdelheid en op het vastleggen der honden in deze gemeente bij dezen vast te stellen.

Verordening tegen het onstaan en de verspreiding der Hondsdolheid in de Gemeente Ruurlo.

Artikel 1

Alle honden welke binnen deze gemeente de nachts op de publieke wegen zonder opzicht of geleide door de dienaren van politie worden aangetroffen zullen door deze beambten worden gedood.

Artikel 2

De eigenaren van honden waarvan klachten vanwege aanschieten of poging tot bijten worden gedaan zullen verplicht zijn die honden dadelijk vast te leggen of hen eenen muilkorf te doen dragen volgens het hierna in art.7 vast te stellen model zodra deswegen van zijde den Burgemeester of politie beambten aanzegging geschied, bij verzuim van dit bevel zullen de honden worden gedood.

Artikel 3

Alle honden die enig voertuig trekken zullen binnen de gemeente Ruurlo eenen muilkorf moeten dragen. Indien de eigenaren van honden buiten Ruurlo woonachtig het doen dragen van muilkorven mogten hebben verzuimd zullen dezelfde dadelijk op last van den Burgemeester of van de Politie beambten en onder derzelver geleide met hunne honden zich uit de gemeente moeten verwijderen. Ingeval van weigering of tegenstand van dit bevel zullen de honden dadelijk worden gedood.

Artikel 4

Elke hond die verdacht wordt dol te zijn zal dadelijk door of namens den eigenaar of de Politie beambten moeten worden gedood.

Artikel 5

Telkens wanneer een dulle hond in de gemeente of hare nabijheid aanwezig is, zullen de Eigenaren van honden verplicht zijn, zodra zulks vanwege B. en W. bij publicatie (bij de kerk) wordt bekend gemaakt of wordt aangezegd hunne honden binnen derzelver huizen schuren of afgesloten plaatsen gedurende den tijd van veertien dagen vastleggen na welken tijd dezelve weder mogen loslopen met bepaling dat deselve als dan gedurende de eerste 3 maanden eenen muilkorf zullen moeten dragen terwijl bij verzuim, die honden welke daarvan niet zijn voorzien **door de Politie beambten zullen worden gedood.**

Artikel 6

Alle door een dollen, of van dolheid verdachten hond gebeten dieren zullen gedurende den tijd van drie maanden door of vanwege de eigenaren moeten worden opgesloten en bewaakt en wel zodanig dat ontsnappen onmogelijk is. Zullende bij verzuim die dieren door de Politie beambten worden gedood.

Artikel 7

De muilkorven in deze verordening bedoeld zullen moeten bestaan van boven uit eenen ijzeren of koperen ring van voldoende dikte, behoorlijke wijdte en ter breedte van niet minder dan twee en een halve duim, verder geheel samengesteld uit koper of ijzerdraad van voldoende dikte en zoodanig gevlochten dat de openingen niet groter zijn dan een halve vierkante duim en in elk geval naar evenredigheid van de grootte van den hond zodanige wijdte moeten bevatten dat het behoorlijk openen van de muil niet kan worden belet en zullende deze korven met tenminste twee sterke lederen riemen zodanig aan den halsband moeten worden bevestigd dat dezelve niet kunnen losgaan.

De muilkorven welke door honden moeten worden gedragen waarvan de eigenaren buiten de gemeente woonachtig zijn zullen mogen bestaan zoals dezelve in de gemeente hunner woonplaatsen zijn voorgeschreven. Mochten aldaar dezen aangaande gene voorschriften bestaan dan zullen die korven aan het in dit artikel voorgeschreven model moeten beantwoorden.

Artikel 8

De honden door de Politie beambten ingevolge de bepalingen bij deze verordening gemaakt, worden gedood zullen door derzelve zorg ten spoedigste minstens 3 palmen onder den grond worden begraven.

Artikel 9

Het door den Raad dezer Gemeente op den 16 Maart 1847 gearresteerde reglement tot voorkoming en verspreiding der hondsdolheid en op het vastleggen der honden binnen deze gemeente wordt bij dezen ingetrokken en buiten dienst gesteld.

D.d. 18 Februari 1853.

Zoals u uit voorgaande hebt kunnen opmaken werden er, ter bestrijding van hondsdolheid, waartegen men evenmin als nu, geen direct geneesmiddel had, verschillende maatregelen genomen om, bij mogelijke uitbreking, verspreiding te voorkomen.

Dat hondsdolheid slechts een van die besmettelijke ziekten was blijkt uit het volgende.

(wordt vervolgd)

Het Huis aan de Overkant

Ruurlo, Dorpsstraat nummer 13 - met dat huis is iets bijzonders aan de hand. Die gedachte kwam al bij mij op in die jaren, dat de Gelderse bus nog langs het Kerkplein naar Doetinchem reed. Wachtend bij de halte kon ik het gebouw aan de overzijde op mijn gemak bekijken.

foto H.Post

Wat mij het eerst opviel was dat dit brede pand, gelegen tussen de vriendelijk uitzierende Keizerskroon en De Luifel, wat strak en ernstig oogde. Dat geldt niet het winkelgedeelte, dat er aardig genoeg uitziet, maar de bovenverdieping. De vijf even grote ramen daarin hebben geen enkele versiering of ornament. Wel springt de middenpartij iets naar voren, en aan de brede, iets overstekende daklijst is te zien, dat het gebouw in zijn begintijd met iets van smaak, stijl en allure is opgericht. Zo'n waarneming prikkelt de verbeeldingskracht (de bus liet nog even op zich wachten); wat zou dit huis in voorbijgaande tijden hebben gehuisvest: een notariskantoor, een rooms-katholiek meisjesspensionaat, ja wat?

Voor het antwoord op zo'n vraag kun je bij niemand beter terecht dan bij ons medelid Frits Toevank. Alle nodige gegevens zijn in zijn voortreffelijke archief terug te vinden.

Direct blijkt dan, dat de fantasie het moet afleggen tegen de beschreven historie.

Uit de papieren wordt duidelijk, dat Dorpsstraat destijds genummerd B.4 dateert van 1852. Dat is heel aannemelijk, want zo rond halverwege de negentiende eeuw werden meer huizen langs deze straat gebouwd, en dat waren geen armoedige stulpjes!

Kennelijk was het een tijd van voorspoed die Willemina Wechgelaar, weduwe van J.W. Bemer, in staat stelde het huis te laten bouwen. Deze negenendertigjarige vrouw kwam in 1852 met haar drie kinderen uit Aalten en hertrouwde in datzelfde jaar met Hendrik Hooft Graafland. Uit dat huwelijk kwamen nog drie kinderen voort. Moeder Willemina overleed al in 1869, pas zesenvijftig jaar oud. Het gezin viel toen uiteen; vader en vijf van de kinderen, sommige van hen nog heel jong, verspreidden zich over heel Nederland. Wie weet, wat voor een treurige familiehistorie achter die mededeling schuil gaat... Alleen de oudste zoon, Jan Willem Bemer, toen 27, bleef achter. Deze, zich koopman en winkelier noemend, werd in 1871 eigenaar van het pand.

± 1900 foto coll. W.Blumers

Hij trouwde in 1875 met Jacoba Ensink uit Vorden; dit gezin trok in 1893 naar Amsterdam. In dat jaar werd de winkel overgenomen door de uit Wisch afkomstige Hendrik C. Hesselink. De zaak begon te floreren; in die jaren werd de bovenverdieping tot pakhuis verbouwd.

Zoon Jan C. zette de bloeiende winkel voort; de naam Hesselink bleef sindsdien aan het huis verbonden tot 1939 en daarna. Er is zelfs in Ruurlo nog enige tijd een Hesselinklaan geweest!

Dorpsstraat B.4, nu dus nummer 13, heeft in anderhalve eeuw heel wat veranderingen ondergaan - net als het dorp. Van het huis bestaan nog prenten uit voorbije tijden; het is er niet mooier op geworden. Toentertijd had de voorgevel ook op straatniveau een fraaie bemetseling; er was zelfs iets van een bordesje. De aanwezige bomen ademen rust, vrede en voorspoed.

Het enige van het gebouw dat nog herinnert aan het verleden is de eens zo fraaie, klassiek aandoende daklijst. Maar wat heeft de tand des tijds daaraan

geknaagd! Wie, op de stoep van het VVV-kantoor staande, uitkijkt op het brede huis aan de overkant - feitelijk de vierde zijde van het Kerkplein - hoopt in stilte dat de geveltop ooit nog een opknapbeurt krijgt!

H.P.

Klootbrief

Uit het schrift van G.J.Lindenschot "Schuppert" die een en ander in 1916 opschreef.

Wij danken de familie H.J.Lindenschot voor het uitlenen.
(Red.)

Onderhands schieten

Klootbrief

Wij jongens hebben tezaam
Iets over de klootschietery beraamd.
En hebben het verlangen,
Om jullie op de klootschietery te ontvangen
Je hoeft niet te zijn bevreesd,
Voor veldwachter of marechaussee.
Ook schieten wij niet met kruit of lood
Wij houden niet van moord of dood.
Zoals in andre landen,
Waar ze schieten op elkander.
Neen, wij schieten met den bal
Wie den strijd dan winnen zal.
Recht over het paadje moet het gaan,
Loodrecht op Bosch in Barchem aan.
En hetzij of wij dan winnen of verliezen,
Daar zullen wij dan niet om treuren en kniezen,
Want later krijgen wij een feest,
Dat is bij zoiets altijd geweest.
En hebben wij zó ver geschoten
Dan gaan wij ons er eentje kopen
't Zij brandewijn, citroen of klaar,
Een ieder naar zijn eigen zin dan maar.
En dan gezongen een lustig lied,
Want wij hebben dan geen verdriet.
Daags zullen wij het met den bal proberen
En 's avonds zullen wij de meisjes gaan vereren.

03.29 (13)

Want die horen er ook bij,
 Op zo'n boeren feestpartij.
 En een speelman of muzikant,
 Speelt deuntjes naar verkiezing dan,
 Op harmonica of viool,
 Want wij hebben nog wel liefhebberij
 Voor zo'n donderij.
 Wij gaan dan het klootfeest in
 En zoeken dan een meid naar onzen zin.
 En als het feestje is gedaan,
 Dan kun je saam naar huis toe gaan.
 Of eerst de meid naar huis gebracht
 En dan aan den draai
 Tot het hanengekraai.
 En geef haar dan eind'lek den afscheidszoen
 Daar kan de politie niets aan doen.
 Nu jongens, wij worden van het dichten moe,
 En stoppen daarom den inktpot toe.
 Wij hopen dat het met U wel zal gaan,
 Zaterdagmiddag om 3 uur met de klootschieterij mee
 te gaan.

De stokkenleggers

De krant van toen

Ruurlose courant 8 augustus 1939

RUURLO, 7 Aug. We verwijzen de belanghebbenden naar de advertentie in dit nummer, waarin b.en w. berichten, dat hedenavond de winkelsluitingswet niet zal worden toegepast, zoodat de zaken later dan tot 20 uur geopend mogen blijven.

Winkelsluiting - Ruurlo.
 B. en W. van RUURLO maken bekend, dat op den nationalen feestdag, 7 Augustus, de winkelsluitingswet niet van toepassing is. 179-8

Een pauselijk zouaaf in de gemeente Eibergen

Het is Harmanus Frederikus Tank, geboren op 18 september 1847 in Ruurlo.

Hij was vanaf 3 februari 1864 knecht bij de familie Johannes Hulshof op "Wissinck" in de buurtschap Zwolle nabij Groenlo in de gemeente Eibergen. In het bevolkingsboek van Eibergen; buurtschap Zwolle is zijn vermelding te vinden in het tijdvak 1862- 1870 op folio 15 op huisnummer I 26.

Erve Wissinck, Zwolle gemeente Eibergen

Achter de naam van H.F.Tank staat vermeld; januari 1868 vertrokken naar Rome. In die tijd werd de staat Vaticaan bedreigd bezet te worden door de omliggende staatjes. De Garibaldisten zouden zorgen voor de verovering van de pauselijke staat.

De paus zelf had geen leger dat in staat was voldoende weerstand te bieden tegen die Garibaldisten en riep daartoe de jonge mannen uit Europa op om te komen strijden en de pauselijke staat te beschermen. In 1870 moest het pauselijk leger deze ongelijke strijd staken.

De pauselijke staat werd vanaf die tijd Vaticaanstad, wat het nu nog is. De zouaven werden kort na de overgave naar huis gestuurd.

De taak en tragedie van de pauselijke zouaven wordt uitvoerig en duidelijk beschreven in het medio 1930 uitgegeven boekje: Pieter de Jong, held van Lutjebroek (N.H)

Dit boekje was aanwezig in de schoolbibliotheek van de St.Theresiaschool te Rekken. In 1940 heb ik (Jan J.H.Aarnink) dit boekje gelezen en bezit thans daarvan een kopie.

Oud-Pauselijk zouaaf P.Velliers uit Herveld Gld die 85 jaar werd in 1938 (foto Katholieke Illustratie)

De voornoemde knecht van Hulshof uit de buurtschap Zwolle, H.F.Tank, heeft zich ook als strijder voor het Vaticaan aange-meld. Hij vertrekt in januari 1868 uit de buurtschap Zwolle, maar komt na zijn missie in Rome niet meer terug bij de familie Hulshof. Hij gaat naar Ruurlo.

Aangaande zijn registratie tot vestiging in zijn geboorteplaats schrijft de burgemeester van Ruurlo W.H.Kerkhoven aan zijn collega In Eibergen (C.H.Koentz) op 27 mei 1872 het volgende;

Geacht ambtgenoot,

Hedenmiddag kwam Harmanus Frederikus Tanck, inwonende bij zijn Vader op een plaatsje in het Ruurloschebroek bij mij, om zich voor de schutterij te doen inschrijven; ik vond hem niet in het bevolkingsregister, waarna hij te kennen gaf, dat hij voor ongeveer twee jaren was teruggekomen uit den Pauselijken dienst; twee jaar had gediend en vóór dien tijd onder Eibergen had gewoond bij Johannes Hulshof op "Wissinck" in de buurtschap Zwolle, en dat ik hem bij zijne terugkomst uit Rome had beloofd, zijn verhuisbiljet van U te zullen vragen, indien dit nu

zoo is, dan heb ik zulks verzuimd te doen en heeft hij intussen hier twee jaren bij zijn Vader verblijf gehouden, zonder op het bevolkingsregister voor te komen.

U gelieve daarom te willen onderzoeken of hij nog bij U op het bev.register bij Hulshof voorkomt en zoo ja mij een bewijs te zenden, of te melden hoedanig hij ten Uwent is afgevoerd; wellicht kunt U mij dan met een duplicaat helpen.

Inm. Als altoos verblijvende

U.....V? (moet zijn W.H.Kerkhoven)

De originele brief bevindt zich in het archief: Ingekomen brieven.

Haaksbergen, 17 februari 2003-02-25

Burgemeester W.H.Kerkhoven

Onze dank gaat uit naar de heer Aarnink, die de kopie van het schrijven aan de familie Kok van de Borculoseweg afstond. Via hen kreeg de redactie dit en konden wij voor U een mooi stukje plaatsen.

De foto van Het Wissinck komt uit het archief van W.Blumers, evenals de foto van burgemeester W.H.Kerkhoven, die van 18 februari 1838 tot 27 december 1886 burgemeester van Ruurlo was. Hij was tevens markerichter. Zijn naam stond in het stuk niet vermeld en werd door mij toegevoegd.

(Red.W.B)

Historische vereniging Old Reurle :

Bestuur :

Voorzitter: M.G. Kok,
Barchemseweg 67, 7261 DB Ruurlo,

Telefoon

0573-453090.

Secretaris: L.W.
Besselink, Noorderweme 6, 7261 PX Ruurlo,
Telefoon

0573-452376,

Email:

leowbesselink@hetnet.nl

Penningmeester: A. Flierman,
Vrochterdijk 16, 7244 PN Barchem,

Telefoon

0573-451921

Bankrekening : Rabo-
Berkelland, Ruurlo, Rekeningnummer 3567.22.996
t.n.v.

Historische Vereniging Old Reurle.

Bestuursleden: mw. R.
Greupink-Wolsink, Hessenweg 4, 7261 AP Ruurlo,
Telefoon

0573-452477.

A.J. Kettelerij,

Borculoseweg 62, 7261 BL Ruurlo,

Telefoon

0573-452204.

mw. I.H.

Brinkhuis-Baltus, B.v. T. v. Serooskerkenweg 7, 7261
CT Ruurlo

Telefoon

0573-453376.

J.H. Bakker,

Morsdijk 1, 7261 RX Ruurlo,

Telefoon

0573-491293.

Commissies:

Organisatie jaarprogramma: mw. R.
Greupink-Wolsink

mw. I.H.

Brinkhuis-Baltus.

Beheerder van het Archief G.J. Kleyn
Winkel, Dwarsdijk 10 7025 CR Halle
en foto's van Ruurlo : Telefoon

0573-461248

A.J. Kettelerij

Genealogie en foto's van Ruurlo : F. Toevank,
Gerrit Sprokkereefstraat 2, 7261 GM Ruurlo

0573-451390

Telefoon

Landbouwwerktuigen:

Greupink-Wolsink

mw. R.

A. Flierman
G.J. Kleyn

Winkel

J. Oonk ,

Juttepadij 6, 7021NP Zelhem, Telefoon 0314-625316

Archeologische werkgroep

Coördinator:

J.H. Bakker

Project Geschilderd Old Reurle:

J.H. Bakker.

Verspreiding van tijdschrift

“Onder d'n Kroezeboom” :

mw. R.

Greupink-Wolsink

Redactie Kroezeboom:

Eindredacteur :

J.H. Tornij;

Watersnipstraat 2, 7132 DG Lichtenvoorde

Telefoon

0544-379691

Redactieleden:

W.J.

Bluemers, Schoolstraat 1, 7261 GH Ruurlo

Telefoon

0573-452062.

H. Post, 't

Heering 13, 7261 VK Ruurlo, telef. 0573-451264

Internetsite :

www.oldreurle.nl

Registratie bij Kamer van Koophandel te Arnhem onder inschrijfnummer 40103401

Het kwartaalblad “Onder d'n Kroezeboom” is ingeschreven
onder nummer ISSN 0929-919X